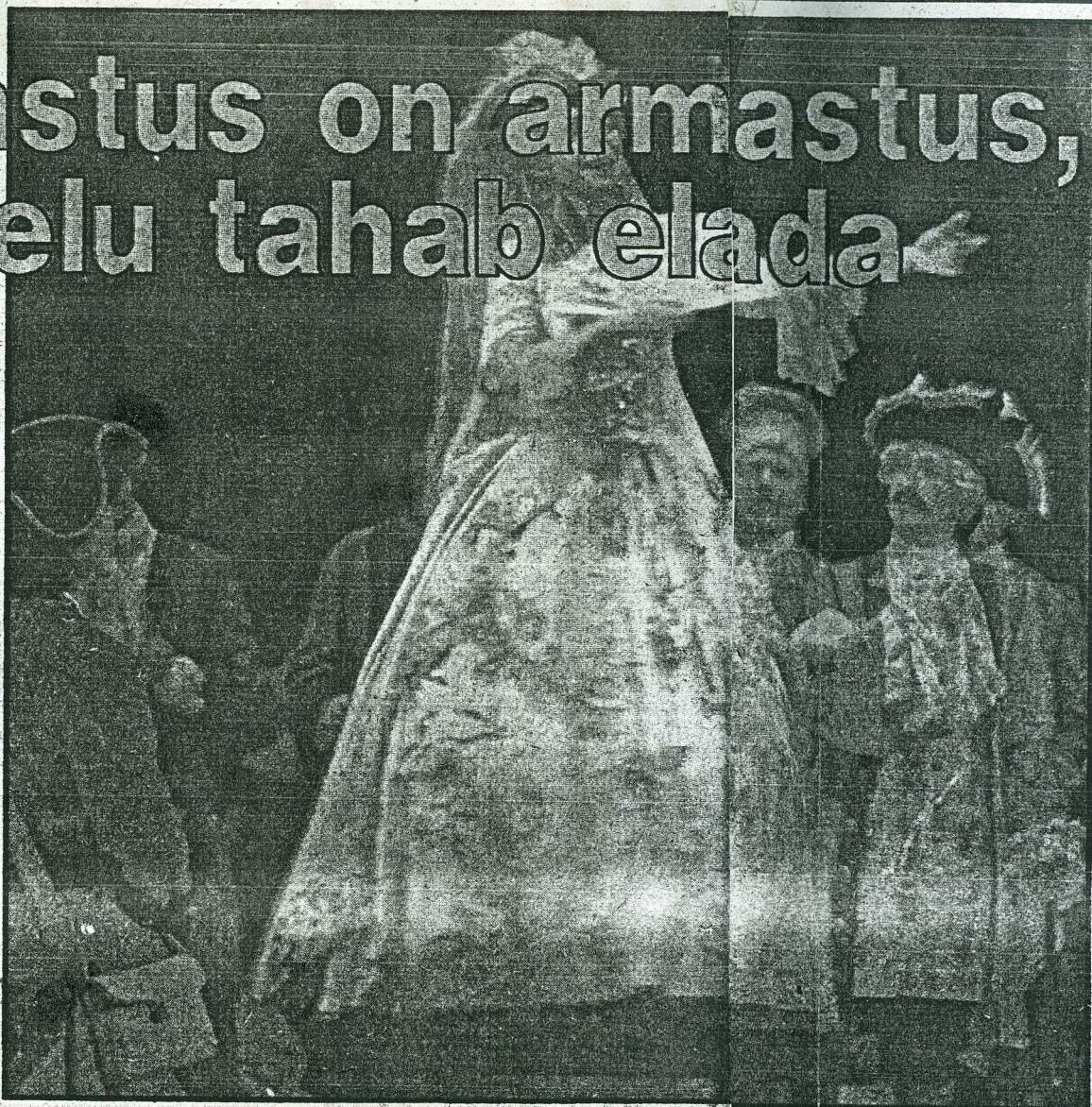

Armastus on armastus, kuid elu tahab elada

Anu Kaal Manonina.
Foto Toomas Huik

JUSSI TAPOLA (45), Soome Rahvusooperi peanäitejuht, on Estonia Teatris viimase paari kuuga üsna omainimeseks saanud: 25. märtsil esietendus siin tema lavastuses **J. Massenet' ooper "Manon"**. See oli Jussi Tapola 50. muusikalavastus, kuid väljaspool Soome arvukaid teatreid ta seni töötanud polnud. J. Tapola 50 lavastuse hulka kuulub nii maailma muusikalavade klassika, Mozart, Verdi, Puccini kui ka kaasaegne ooper (eriti kõrgelt on hinnatud ameerika helilooja Adamsi ooperit "Nixon Hiinas") ja barokkoopergi (Monteverdi, Pergolesi jt).

Kas see oli teie esimene kokkupuude Massenet' "Manoniga"?
Jah, kuigi minu esimene ooperilavastus oli "Manon Lescaut", Manoni-loo itaalia variant, nähtud Puccini silmade läbi, prantsuse, st Massenet' omast tunduvalt dramaatilisem.

Miks just Estonia Teater ja see ooper?

Mina küsisin sama. Kui mulle tehti ettepanek siin lavastada, tahtsin alguses teha soome ooperit, konkreetset Einojuha-

Jussi Tapola. Foto Mikk Raude

ni Rautavaara "Thomast". See on põnev lugu Balti mere äärsel rahvaste iseseisvuspüüdlustest, kus põimuvad ajalugu, müstika ja religioon. Kuid teil oli parasjagu kavva võetud Aulis Sallise ooper "Ratsamees" - nii jäigi "Manon".

Oli see teie esimene kokkupuude Estonia Teatriga?

Jah, kuigi tundsin paljusid teie inimesi varemgi. Ma tulin augustiputshi ajal üldse esimest korda Eestisse. Mõtlesin kaua, kuidas peaks Manoni-lugu teie situatsiooni sobima, ometi olen nüüd leidnud, et selles on päris palju asju, mis kaasaegselt kõlavad. Selgub, et situatsioon Prantsusmaal pärast Louis XIV valitsusaega, mil ooperi tegevus toimub, oli päris lähedane teie praegusele olukorrale, vähemalt minu arvates. Igaüks püüdes võimalikult suurema raha ja naudingu poole. Manonil nagu moraalküsimust ei eksisteerinudki.

Ometi on Lauri Leesi nimetanud hiljuti eesti keeles ilmunud Abee Prevost' romaani "Manon Lescaut"

eessõnas seda teost "kõigi aegade loetavaimaks armastusromaaniks".

Jah, see on ilus armastuslugu. Kuid samas küllalt modernne ja realistlik. Kahtlemata, Manon ja shevaljee Des Grieux armastavad teineteist, kuid, eriti Manoni jaoks, oli ka teine, materialistlik reaalsus. Armastus on armastus ja elu on elu.

Ja raha on raha...

Seda niikuinii. Aga kaunis armastuslugu on see seda enam, et nad hukuvad. Muidugi erineb raamat ooperist tugevasti, kasvõi juba seetõttu, et romaanis on lugu nähtud Des Grieux' silmade läbi, me ei saa teada, mida mõttes ja tundis Manon.

Kuidas kulges töö?

Teil on häid lauljaid, kuigi generatsioonide vahe on märgatav. Kuid kindlasti peab muutuma teie töösüsteem. Ma saan aru, et praegu peavad lauljad nii palju kui võimalik esinema välismaal, kasvõi ainult selleks, et valuutat teenida. Kuid prooviperioodi teeb see väga raskeks, keegi on kogu aeg

ära ja ikka graafikust maas. Nii sai palju olulisi asju räägitud käigu pealt, näiteks koridoris. Aga esietendus peab ikka omal ajal toimuma. Ka raskendas tööd see, et tegemist oli tervelt kolme koosseisuga.

Teil on väga palju etendusi ja väga palju lavastusi korraga repertuaaris. On selge, et kui laulja peab õhtul olema laval suure rolliga, siis ta ei tee hommikul teie jõuga proovi. Kõik on sunnitud laulma kõike ja samal ajal on mõne inimese koormus uskumatult suur. Ja kui erinevad tükid õhtust õhtusse kõlavad! Kasvõi viimased lavastused: Mozarti "Võlulööd", Puccini "Madama Butterfly", Sallise "Ratsamees"... Ja samas olen ma veendunud, et nii Estonias Teater kui ka Soome Rahvusooper on ja peavad jääma ansambliteatriteks.

Mis on teie järgmine töö koduteatris?

Otto Nicolai ooper "Windsori lõbusad naised".

Vahendanud
Mare Põldmäe